Correreu del regne de la Vellesa

Vich [Spain]

1832

Reel: 45 Title: 16

BIBLIOGRAPHIC RECORD TARGET
PRESERVATION OFFICE
CLEVELAND PUBLIC LIBRARY

RLG GREAT COLLECTIONS
MICROFILMING PROJECT, PHASE IV
JOHN G. WHITE CHAPBOOK COLLECTION
Master Negative Storage Number: OCl00045.16

Control Number: AAT-0987
OCLC Number : 06949739
Call Number : W 381.5499S C817
Title : Correu del regne de la Vellesa : parte que dona un de aquells vassalls, ab que explica alguna de las prácticas usadas en lo govern de la famosa Reyna la Vellesa, descendent de la antigua familia dels anys, filia posthuma del temps, rey de la corona de xexanta raitgs.
Imprint : Vich [Spain] : Per Ignasi Valls, 1832.
Format : [4] p. : ill. ; 21 cm.
Note : Caption title.
Note : Imprint from colophon.
Subject : Chapbooks, Catalan.

MICROFILMED BY
PRESERVATION RESOURCES (BETHLEHEM, PA)
On behalf of the
Preservation Office, Cleveland Public Library
Cleveland, Ohio, USA
Film Size: 35mm microfilm
Image Placement: IIB
Reduction Ratio: 8:1
Date filming began: 9-28-94
Camera Operator: CS

THE JOHN GRISWOLD WHITE
COLLECTION OF FOLKLORE AND
ORIENTALIA BEQUEATHED TO THE
CLEVELAND PUBLIC LIBRARY

CORREU DEL REGNE DE LA VELLESA:

Parte que dona un de aquells vassalls, ab que explica alguna de las prácticas usadas en lo govern de la famosa Reyna la Vellesa, descendent de la antigua familia dels anys, filla posthuma del temps, Rey de la corona de sexanta raitgs.

Vellesa jo desitjava
figurantme ser aquella
la Reyna galant y bella,
que molt bé als vassalls tractava;
mes quant jo de ella esperava
rebrer mil gracias, y dons,
sens escoltar mas rahons,
fins de riurer me ha privat,
de atxaques me ha carregat
cóm un burro de garbons.

Tant malament sol tractar
als seus vassalls, y sirvents,
quel's trenca caxals y dents,
y afins las arrels fa arrencar:
com podran èlls rosegar
ab la boca sens dentat?
Ah! Tot va mitg mastegat,
sembla que menjan espinas,
y en no ser sopas, ó farinas,
casi tot se tira al gat.

Casi may vol concedir
un boci tou per menjar,
ni carn de bon rosegar
ni en llit tou permet dormir:
que ella es bruxa, havem de dir,
que la gent va traspintant,
trau colors, muda al semblant,
y fa unas cosas tant altas,
que la carn del cos y galtas
poch á poch los va xuclant.

Ha publicat un decret
ab que manar ha volgut,
quel' vell vage jeperut
pues porta de anys un paquet:
ni tampoch als vells permet
lo fer grans salts y camadas,
ni anar (jas' veu) á balladas,
ni anar de aqui allá corrent,
(á las foscas majorment)
baix pena de camalladas.

Un calsat me fa portar
tant pesat y tant fexuch,
que los peus mourer no puch,
sens fatiga al caminar:
quant un rech vull traspassar,
no puch allargar lo pas,
com si unas travas portás,
ó la cama fos lligada;
si avansa á fer la camada?
ay vellet! á terra vas.

Cabells negres prohibeix,
y qui ab ella ha de tractar,
cabells blanchs ha de portar,
ó be ella los emblanqueix:
mes si algú se resisteix,
pues cabells blanchs no li agrada,
li pega una tal arpada
que los hi arranca del cap;
y pelantlo com un nap
queda blanch com de bugada.

Esta tant cruel Vellesa
no permet bulla ni riurer;
sino que á tothom fa viurer
en continua tristesa;
si al veurer que esta asperesa
cada dia va aumentant,
ym' van las forsas faltant,
tornarmen atras intento;
las empentas del temps sento
ab quem' fa passar avant.

Si es maltractat l'home vell,
la dona encara es pitjor;
sens dents, cabells, ni color
sembla passada al bordell:
negrusca tota sa pèll,
llastimosa es sa figura,
no te rastre de hermosura;
ans bè es tan escarrifosa,
que apar una mala cosa:
si es pobre? Bruxa segura.

Com á vella es arrugada,
groga y seca com una esca,
la que jova era tant fresca,
roja, linda, agraciada:
mes Vellesa la ha mudada
tant, que si com un Sol era,
bella flor de primavera,
ara solament es bona
per traurer desde una trona
en lloch de una calavera.

Com Vellesa facilment
á sos vassalls despedeix,
yl' passaport concedeix,
son govern no es permanent:
en temps de ivern majorment
als vells fa una sorda guerra,
que ab glas y gel los aterra;
un Herodes per ells es;
que sens ferlos cap proces
los fa á tots passar la serra.

Aquesta Reyna tirana
es parenta de la mort,
y ab un parentiu tant fort,
que sens dubte es sa germana:
qui de aquesta vida humana
vage seguint la carrera,
si per molts anys persevera,
de ella pres se trobará,
del altre mon li obrirá
la porta: pues ne es portera.

Ay vells! Qui pot rebellarse?
devem fer farina plana,
passar avant com nos mana,
del contrari destirarse:
ni sols un podrá escaparse,
nons' defensarem ab crits,
ni tirant cossas tampoch:
menos Elias y Enoch;
cucut! tots serem cullits.

Lo judici y la prudencia
se diu trobarse ab un vèll;
mes, crech, se troban ab éll
poch humor, gana y paciencia:
li mostra la experiencia
que es gran sa debilitat,
mitg sort, de vista faltat,
que lo molesta la tós;
pues, no es molt dificultós
que visca ab tranquilitat?

Quant de alegria escassejo,
ó be me poso á renyar,
al punt me tinch de escoltar,

que de vell repapiejo;
diuhen que desvariejo;
y si acas hauré volgut
rependrer la juventut,
que arrufan lo nas reparo;
me flocan que so un vell raro,
que lo *Oremus* he perdut.
Si un vèll deu ser venerat
com diu la santa Escriptura,
perque un nen, ó criatura
me renya, y dexa burlat?
perque ja só un vèll pelat
que la grana me es cayguda:
mudat jo la gent se muda;
me diuhen so un vèll caduch,
ó taronja sense such
ja llansada, ó ja perduda.
Pot pues un vèll finalment
morir tan avuy com demá;
puix sa mort no causará
ni pena, ni sentiment:
si es pobre nol plany la gent
perque res de mel hi veu;
si es rich, ho agafa lo hereu;
si fan las dobles piló,
pensa, fent lo ploricó,
no haveroi mes me sab greu.

PRIVILEGIS DELS VELLS.

Com tenen molts anys de edat,
los vèlls podrán librement
reprobar tot lo present,
y alabar tot lo passat;
poden tambè ab llibertat
no aprovar la juventut,
que altre temps hi havia hagut
homens savis, y molt sants,
que aquest es temps de ignorants
y quel mon está perdut.
Al vèll li está concedit
contar los seus fets y assanyas,
referir cent mil patranyas
cosas que no han succehit;
que grans homens han exit
de sa casa, ó son llinatge;
encaraque un pur fardatge
fossen tots en veritat,
y èll mateix hagues estat
com un animal salvatge.
Lo contradirli es privat;
pues si li falta ciencia,
la supleix la experiencia,
per ser un vèll consumat:
creurem que diu veritat,
y bastas averho dit èll;
perque de un home ja vèll
majormente si fou molt savi,
segons deya lo meu avi,
sen pot pendrer un cadell.
En limpiesa, ó netedat,
un vèll no se ha de parar,
ab un vestit pot anar
passat, brut ó bè esquinsat:
quant per falta del dentat
saliva li escapará
de las espurnas fará
com una pluja menuda;
mes si se escau que es gruxuda,
que diga: alerta, aqui va.
Lo vèll tindrá sempre dret
de renyar sens to, ni só,
si convè alsar lo bastó,
ó valerse de algun fuet;
tambè crech se li permet,
que trobantse ple de vent,
si afluxarse es convenient,
puga fer assó algun tant;
per mes que sia al devant
de una multitut de gent.
Un vèll ple de mal humor
mala cara pot mostrar;
mes será frau lo portar
algun ram, ó alguna flor:
no será cap deshonor
dar als xichs llaminaduras,
ni ferlos manyagaduras;
pues com lo cap li tremola,
las mans, ó la barba sola,
torna com èlls; criatura.
Quant del fret librarse vol
(lo calor li fa ben poch)
pot escalfarse en lo foch,

4

ó exir á pendrer lo Sol:
tambè ab companys, ó tot sol
podrá fer sas passejadas;
pero en temps de grans glaesadas
val mes se estiga estirat
en son llit ben repapat,
fenthi bonas matinadas.

Privilegi es singular
per los vèlls que son astuts,
que en èll tots son continguts
sil' saben ben practicar;
que es: del mon saberse estar:
y com darli gust no obliga,
que pensian diga l' que diga
lo mon, y poch se men dona;
com es casat ab la mona,
li fas per sempre la figa.

DISCURSOS DE UN VELL.

Quants anys ha sò en aquest mon?
quants anys ha visch descuidat?
quants anys ha me tè enganyat
ab cosas que res no son?
ay que estich cerca del son,
del son de la sepultura!
si aquell goig que sempre dura
del Cel perdo jo imprudent,
en lo infern ab gran torment
ploraré. Que desventura!

Mes ma activitat ja no es,
ma memoria es consumida,
la voluntat enflaquida,
mos sentits no estan per res:
pero l' pitjor encara es;
que mentres veitg clarament,
que á morir men vas corrent,
nom' procuro disposar,
per poder de Deu gosar
en lo Cel eternament.

Valgam Deu! Ab que prestesa
mos anys de vida han passat,
quant apar he comensat,
me trobo ja en la vellesa:
si l' temps ab tal lleugeresa
va corrent [illegible]
un punt mom' puch [illegible]:
pues de [illegible] puch inferir,
que de temps fins á morir,
ja molt poch men pot quedar.

O mon fals y gran traydor!
si algun temps me has enganyat,
conech ja ta falsedat,
y te aborresch de tot cor:
tota riquesa y tresor,
tota l'honra quem pots dar,
ó deleites que gosar,
detesto, y los abomino,
y eficasment determino
per Deu y Cel treballar.

Deu meu, quant desagrahit
á vostres favors he estat!
quant malament he empleat
lo temps me haveu concedit!
Á Vos vinch ben penedit,
ben resolt de aprofitarme,
y de cuidar de salvarme
servintvos ab tot lo cor:
ay! si penetrat de amor
á Vos sabés jo entregarme!

A Vos, Jesus meu, me entrego
per fer vostra voluntat;
quem' libreu de tot pecat
humilment, Senyor vos prego:
y com fins ara era ciego,
pervertintse aquest meu cor
arrastrat de un fals amor,
que me ha obligat á pecar;
perdó hos vinch á demanar:
misericordia Senyor.

Espero me miraréu
ab ulls tiernos, y ab clemencia;
que la mia penitencia
com á Pare Vos rebreu:
Ay baldament Jesus meu!
ques' fes padassos mon cor,
que moris jo de dolor,
contemplant que vos he ofes:
proposo no pecar mes
contra Vos, mon Redempter.

AB LLICENCIA. *Vich:* Per Ignasi Valls Estamper Real any 1832.

